

Uchwała Nr 21/2026
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 14 maja 2026 r.

dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej (numer w Wykazie prac legislacyjnych MNiSW – 17)

Na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 kwietnia 2026 r. (pismo DP-WLS.0220.4.2026.AS) dotyczący projektu rozporządzenia w sprawie sposobu podziału dla uczelni środków finansowych na świadczenia dla studentów oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, studia podyplomowe, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach, studiach podyplomowych i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawia następującą opinię.

Rada odnotowuje, że projekt ma przede wszystkim charakter wykonawczy i porządkujący. Jego celem jest dostosowanie rozporządzenia do projektowanej zmiany ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, polegającej na rozszerzeniu katalogu zadań finansowanych ze środków, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy, o wsparcie osób z niepełnosprawnościami w procesie przyjmowania na studia podyplomowe oraz kształcenia na tych studiach. Rada nie zgłasza sprzeciwu wobec takiego kierunku regulacji.

Rozszerzenie katalogu zadań należy uznać za zasadne. Objęcie wsparciem kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników tych studiów może sprzyjać zwiększaniu dostępności kształcenia, w szczególności w obszarze kształcenia ustawicznego, zmiany kwalifikacji oraz rozwoju kompetencji zawodowych osób dorosłych. Jednocześnie Rada podkreśla, że projekt nie stanowi samodzielnej, istotnej zmiany systemowej poprawiającej warunki wsparcia osób z niepełnosprawnościami, lecz w zasadniczej części utrzymuje dotychczasowe rozwiązania dotyczące sposobu podziału środków.

Zasadnicze zastrzeżenie Rady dotyczy tego, że rozszerzeniu katalogu zadań nie towarzyszy zwiększenie wysokości dotacji. Z OSR wynika, że uczelnie będą dysponowały tą samą pulą środków, obliczaną według dotychczasowych zasad, mimo że środki te będą mogły być przeznaczane także na wsparcie kandydatów na studia podyplomowe oraz uczestników tych studiów z niepełnosprawnościami. Może to prowadzić do rozproszenia dostępnych środków, niedoszacowania rzeczywistych potrzeb uczelni oraz powstania konkurencji między różnymi grupami beneficjentów: studentami, doktorantami, pracownikami uczelni oraz uczestnikami studiów podyplomowych.

Rada wyraża również zastrzeżenia wobec utrzymania dotychczasowego algorytmu podziału środków. Projekt przewiduje pozostawienie składnika studenckiego, doktoranckiego i kadrowego, nie wprowadzając składnika odnoszącego się do kandydatów na studia podyplomowe ani uczestników tych studiów. Oznacza to, że nowa grupa beneficjentów zostaje

objęta możliwością finansowania, ale nie zostaje uwzględniona w mechanizmie naliczania i podziału środków między uczelnie. Może to szczególnie niekorzystnie oddziaływać na uczelnie prowadzące szeroką działalność w zakresie studiów podyplomowych i kształcenia ustawicznego.

Rada dostrzega wskazany w uzasadnieniu problem braku obowiązku przedstawiania przez uczestników studiów podyplomowych informacji o niepełnosprawności oraz braku jednoznacznych podstaw prawnych do gromadzenia takich danych przez uczelnie. Argument ten jest istotny z perspektywy ochrony danych osobowych, jednak jego konsekwencją jest brak możliwości uwzględnienia rzeczywistej skali potrzeb tej grupy w systemie finansowania. Z tego względu zasadne byłoby rozważenie rozwiązań umożliwiających kandydatom i uczestnikom studiów podyplomowych dobrowolne zgłaszanie potrzeb dostępnościowych, w sposób zgodny z przepisami o ochronie danych osobowych.

Rada zauważa brak mechanizmu monitorowania wykorzystania środków przeznaczonych na nowe zadania. Projekt nie przewiduje rozwiązań pozwalających ocenić, jakie formy wsparcia zostały wdrożone, w jakim zakresie były wykorzystywane oraz czy odpowiadały rzeczywistym potrzebom osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w studiach podyplomowych. Wątpliwości budzi również OSR, która wskazuje brak wymiernego wpływu finansowego na osoby z niepełnosprawnościami, mimo że projekt rozszerza zakres wsparcia na nową grupę beneficjentów.

Mając na uwadze powyższe, Rada popiera kontynuowania prac nad projektem jako aktem wykonawczym dostosowującym przepisy do projektowanych zmian ustawowych. Jednocześnie podkreśla, że rozszerzenie katalogu zadań bez zwiększenia wysokości dotacji, bez dostosowania algorytmu podziału środków oraz bez mechanizmów monitorowania może ograniczyć realny efekt projektowanej zmiany.

Rada postuluje w szczególności rozważenie zwiększenia środków przeznaczonych na realizację nowych zadań, wprowadzenie mechanizmu monitorowania wykorzystania dotacji w obszarze wsparcia uczestników studiów podyplomowych z niepełnosprawnościami, analizę czy katalog przykładowych działań i wydatków możliwych do finansowania jest wystarczająco precyzyjny, a także przeprowadzenie ewaluacji funkcjonowania nowych rozwiązań po pierwszym pełnym roku ich obowiązywania. Rada wskazuje również na potrzebę uwzględnienia w ocenie skutków regulacji narzędzi jakościowych, w tym konsultacji z uczelnianymi jednostkami odpowiedzialnymi za wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz przedstawicielami środowiska akademickiego.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW